

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Oszályozás

362.7

Szerző: ~

Hely

Cím: *Háborus gyermek sorozás.*

Idő

"1916"

Forrás:

Az Újság.

Személy

*Bp.**916.**III 15*

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Háborus gyermeksorozás.

(Ujra megnyílnak a szüniidei gyermektelep nyaralótelepei. — Kétezer gyerek sorozása. — Statisztika a hadbavonult szülőkről. — Hatszáz kisdíák megy nyaralni.)

— Saját tudósítónktól. —

A honvéd-utczai polgári iskola udvarán négy nap óta sorozás van. Komoly urak ülnek az asztalok mellett és katonarvosok vizitálják az anyagot. Künn, az iskola kapuja előtt, szülők várják izgatottan az eredményt, odabenn pedig rózsaszínű és zöld levelezőlapokra piros czeruzával római számokat írnak a doktorok. Vagy ezer gyerek várja, a míg rá kerül a sor. Ma, a sorozás utolsó napján, ezer pesti fiut és leányt hoztak el ide, ezer pesti gyereket, vérszegény, fáadt, szárazan köhögő, beesett arcú, ijedt szemű kartonbluzos lányokat és félretaposott sarku cipőkben idegesen mozgó fiukat.

A háboru kitérése óta most mennek el először rendszeresen nyaralni jólelkű emberek pénzén a szegénysorsu pesti családok gyerekei. A mikor két évvel ezelőtt, 1914 júliusában eldőrdült az első puskaelövés a Száva partján, akkor táviratilag hívták haza a Budapesti Szüniidei Gyermektelep-Egyesület nyaralótelepeiről a gyerekeket, a telepeket átadták a Vöröskeresztnek, tavaly már csak egy telepen, a zebegényin tudtak kétszázegynéhány gyereket elhelyezni, az idén azonban megnyílnak az egyesület hegybányai, zebegényi telepei is és a balatonlellei iskolában is el tudják majd helyezni azokat a pesti lányokat és fiukat, a kiknek szükségük van arra, hogy a Balaton partján juszanak egy kis levegőhöz.

Az idén összesen 1895 gyerek jelentkezett, 958 fiu és 937 leány. Ezek közül hatszázal vizet el nyaralni az egyesület. A jelentkezők szüleiről a feljegyzések alapján érdekes statisztikát állítottunk össze. Roppant érdekes háborus statisztikát. Eszerint a jelentkezők apái közül hadbavonult a leányoknál 232, a fiuknál 221, összesen 453 apa, elesett a leányoknál 25, a fiuknál 26, összesen tehát 51 apa, rokkant lett a leányoknál 3, a fiuknál 14, összesen tehát 17 apa, és hadifogságban sanyilódik a leányoknál 17, a fiuknál 25, összesen tehát 42 apa, vagyis a majdnem kétezer jelentkező közül 563 gyerek apa nélkül nevelődik, míg 8 fiúnak és 2 leánynak se apja, se anyja nem él már. A sorozásnál magától értetődően ezekre a gyerekekre különös tekintettel voltak, a hatszáz nyaralásra kijelölt gyerek legnagyobb részét a hadbavonultak fiai és leányai közül válogatták ki.

A hatszáz gyerek nyaralási költsége az idén meghaladja az ötvétezer koronát. Egy nyaraló gyerek napi költsége 1914-ben 1 korona 30 fillér, 1915-ben 2 korona 10 fillér volt, az idén ez a költség már 3 korona 20 fillér, a különbség a régi árak és az ideai költség között hatszáz gyereknél a vakációban harminczötezer koronának felel meg, ennyivel lett drágább a szegény gyerekek nyaralása.

*

A honvéd-utczai polgári iskola udvarán három asztal mellett folyik a pesti gyerekek háborus sorozása. Egészen katonai rendben. Legnagyobb a tolongás az első asztalnál, a hol a sorozó bizottság elnöksége: Demjén Géza dr. fővárosi tanácsnok, ügyvezető alelnök, Rau Gottlob pénztáros, Bucsanszky Bertalan dr., a közoktatásügyi ügyosztály fáradhatatlan tanácsjegyzője, egyesületi

titkár, dr. Kaunitz Lajosné és Thomé Mária ülnek. Szép sorjában mindenekelőtt ide jönnek a gyerekek, rózsaszínű levelezőlappal a lányok, zölddel a fiuk. A bizottság itt utána néz a feljegyzésekben annak, vajjon a választmányi tagok jelentései alapján a jelentkező családi viszonyai indokolják-e, hogy a fiu, vagy a lány az egyesület költségén menjen nyaralni, ha azután itt rendben találták az iratokat, akkor kerülnek sorozás alá a gyerekek. A doktorok a többi asztalnál ülnek.

Az egyik asztalnál Kőszeg Henrik dr., egyik helyőrségi kórházunk kiváló belgyógyásza sorozza a gyerekeket. Mellette Francoso Richárdné, a lellei telep vezetője üdvözli az ismerős arcokat. A lányok és fiuk szemében boldogság ül: talán újra elmehetnek Lellére, a hol a beteg, gyöngy pesti gyerekek piros és barna színt és új életet kapnak. Félve adják oda a fiuk a levelezőlapokat.

Két lüsterkabátos gyerek jön, tiszta, rendes gyerekek, az egyik kilencz esztendő, a másik most mult hét. Kérdezi tőlük a doktor:

— Hogy hívnak fiam?

Feleli az egyik:

— Göbel Rezsőnek.

Mondja a másik:

— Az én nevem Göbel Tivadar.

— Mi az apátok?

— Örmester.

— Hol?

— Az Üllői-uton, a kaszárnyában.

— Volt a harczterén?

Sírva fekad a két gyerek, a kisebbik csak a kabátja ujjának a szélébe törli folyton a szemét, a nagyobbik szepegye mondja:

— Meghalt apuka a szerb fogságba...

Köszeg doktor meg Francosoné sok, nagy szeretettel megsimogatják a gyerekek szőke haját, azután vörös plajbászszal ráír a doktor valamit a levelezőlapra: a Göbel őrmester két árvája az idén Balatonlellére mennek nyaralni.

A többi asztalnál *László Frigyes dr.*, *Stern* törzsorvos, *Eröss* profeszszor, a poliklinika direktora, *Schussny dr.* vizitálják a vézna lányokat és fiukat és vigasztalják azokat, a kiknek az apjuk nem jön már vissza soha a harcok mezejéről. Bizony a doktorok és a sorozásnál segédkezők szemei is nem egyszer megtelnek könnyel és senki sem tud választ adni a kis *Petényi* Ferencznek, a ki kilencz testvérével várja vissza az apját és félve, szepegve kérdezi:

— Mikor lesz már vége a háborúnak, apika mikor jön már vissza mihozzánk?

Este hét óra felé lett vége a sorozásnak. Most még szortirozzák a feljegyzéseket, mindegyik kiválasztott gyerek lakására kimegy még egyszer a tisztí orvos, megnézi, vajjon nincs-e ragályos beteg a házban, azután új ruhát kapnak még a gyerekek, sapkát, bluzt és szoknyát a leányok, sapkát, kis kabátot és nadrágot a fiuk és nemsokára két turnusban hatszáz pesti gyerek hagyja itt egy-egy hónapra ezt a füstös, poros várost, hogy a Balaton mellett, a Duna partján, meg a hegyek között új életet szerezzenek abba a törékeny, vézna testbe, a melyet tönkre tett a gyárak füstje és a magas bérházak szűk szobáinak fülledt levegője...